

Марусей Тетяна

к.е.н., доцент

Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський, Україна

АВТОМАТИЗАЦІЯ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сучасне життя будь-якого підприємства відрізняється складністю фінансових операцій, що відображаються в бухгалтерському обліку. Періодично виникає потреба в перевірці законності та правильності його ведення, тобто аудиторській перевірці. Автоматизація бухгалтерського обліку бере свій початок ще в 90-х роках минулого століття. Цьому сприяло те, що бухгалтерський облік детально регламентований законодавством та є однотипним для багатьох видів діяльності. Надалі створюються програмні комплекси для різних сфер і галузей діяльності, таких як виробництво, логістика, торгівля. На сьогодні програми, що автоматизують аудиторську діяльність знайшли свою нішу на ринку програмного забезпечення.

Аудит – фінансовий аналіз, бухгалтерський контроль, ревізія фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій, фірм, акціонерних товариств, що проводяться кваліфікованими фахівцями, як правило, незалежних служб (аудиторськими службами, аудиторами). Аудит проводиться на запит клієнта на підставі договору або за вимогою контрагентів, державних органів влади. Під час проведення аудиту аналізується в основному бухгалтерська звітність. Головна мета аудиту – оцінка фінансового стану підприємства та надання рекомендацій щодо усунення недоліків [4].

Така діяльність має здійснюватись на кожному підприємстві, оскільки вона дозволяє достовірно представити реальну фінансову та бухгалтерську звітності, виявити факти некомпетентності співробітників та умисного спотворення звітності. В ході аудиторської перевірки можна виявити відповідність бухгалтерського і податкового обліку нормативним вимогам, оцінити систему внутрішнього контролю клієнта на відповідність нормативним вимогам, масштабу і характеру діяльності. На основі інформації, отриманій в ході аудиту, розробити пропозиції по усуненню виявлених недоліків, а також проконтролювати результати їх реалізації, виявити істотні ризики в податковій сфері та у взаємовідносинах з іншими підприємствами і фізичними особами, а також використати усі законні можливості оптимізації оподаткування. Аудит як вид діяльності полягає у зборі фактів, що стосуються функціонування підприємства та здійснюється незалежною особою, що робить висновки про функціонування підприємства.

Діяльність аудиторської компанії – це не простий об'єкт автоматизації, оскільки має багато особливостей. У розробці аудиторського програмного забезпечення беруть участь як дрібні і середні, так і досить солідні аудиторські компанії. В результаті укрупнення бізнесу виникає необхідність більше уваги приділяти управлінському обліку аналізу зайнятості співробітників, виробленню і

закріпленню єдиної методики проведення аудиту, підвищенню внутрішнього контролю якості [4].

Автоматизація аудиторської діяльності сприятливо впливає, як на аудиторів, так і на замовників аудиторських перевірок. З одного боку, зменшується кількість даних, що обробляються вручну, відбувається економія часу виконання однотипних процедур, стає можливим тривале зберігання та багаторазове використання інформації, тобто спрощуються завдання, що ставляться перед аудитором. З іншого боку, замовник має можливість отримати аудиторський висновок, що має більш обґрунтований науковий характер і в найкоротші терміни завдяки використанню сучасних технологій.

Аналізуючи програми аудиторської діяльності, можна сказати, що вони дають можливість виконати перевірку фінансової, податкової й іншої звітності завдяки закладеному в них механізму зв'язування взаємозалежних показників. Також забезпечують проведення фінансового аналізу за різними методиками і розраховують велику кількість економічних показників, дають змогу складати й аналізувати бізнес-плани. Деякі програми містять можливість трансформації фінансової звітності до міжнародних стандартів МСФЗ, наприклад, Pro-Invest Consulting (Audit Expert, Project Expert). Останнім часом засоби фінансового аналізу часто інтегрують у системи бухгалтерського обліку та управління підприємством, наприклад у розробки фірм «Галактика», «Інфософт», «Інтелект-Сервіс», «R-Style Software Lab» тощо.

Серед спеціалізованого аудиторського програмного забезпечення, яке представляє собою завершені програмні продукти для продажу, можна назвати лише п'ять таких продуктів, а саме програмний продукт «Асистент Аудитора» (розробник фірма «Сервіс-аудит»), програмний продукт «Помощник аудитора» (фірма «Гольдберг-аудит»), програмний продукт «Abacus Professional», програмний комплекс «Експрес- Аудит: ПРОФ» та програмний продукт «IT Audit: Аудитор» (КСБ «Мастер- Софт») [2].

Програма автоматизації роботи аудитора повинна враховувати професійні вимоги. Передусім програмний комплекс має включати методологічний блок, що дозволяє використати різні методики і технології проведення аудиту. Одна з умов – наявність функцій управління проектною діяльністю, що дозволить вирішувати як організаційні питання, так і питання безпосереднього керування перевіркою. Також мають бути реалізовані функції управління підприємством: планування і облік ресурсів, витрат, робочого часу, фінансовий облік, розрахунок економічних показників діяльності.

На сьогодні автоматизація є перспективним напрямом розвитку аудиту, оскільки використання автоматизованих інформаційних систем та технологій сприяє розширенню спектра аудиторських послуг, покращенню їх якості, зменшенню трудомісткості цих послуг, підвищенню інтелектуалізації аудиторської роботи. Потреби практики на сьогодні не забезпечені якісними програмними рішеннями, тому існує необхідність в створенні автоматизованої інформаційної системи, що задовольняла б основні вимоги аудиту.

Список використаних джерел

1. Бондаренко О.В. Вдосконалення методики проведення аудиту страховика із застосуванням комп'ютерних технологій [Текст] / О.В. Бондаренко // Національний лісотехнічний університет України. Збірник науково-технічних праць – Науковий вісник 2007р. – вип.17.8. – С.290-301.
2. Зоріна О.А. Автоматизація аудиту в Україні: проблеми та перспективи розвитку [Текст] / О.А. Зоріна // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації. – 2008р. – №2 – С.25-30.
3. Івахненко С.В. Поняття комп'ютерного контролю та аналізу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Menedzhment/2009_11/ivachnenko.html
4. Богатова Т. Грядет автоматизация аудита // PC Week/RE (516)6`2006 [Электронный ресурс] /Режим доступа: <http://www.pcweek.ru/>

